

melse kan udlades, og skulle alle Forsøg indføres deri — jeg taler om de bakteriologiske og ikke om de fysiologiske Forsøg, der ere sjældne, og hvortil der allerede findes Protokoler — bliver det et temmelig vidtløftigt og generende Arbejde, og jeg spørger stadig, hvad Nytte det skal gøre. Det kan være Autoriteterne fuldstændig ligegyldigt, om man paa Laboratoriet indpoder een eller ti Mus; om det er en hvid Mus eller en Rotte, om man om Mandagen indpoder en Kanin og om Tirsdagen et Marsvin, hvad kommer det Autoriteterne ved? Det vil være tidspildende og generende for vedkommende Udøver stadig at føre Protokoler over disse Forsøg. Naturligvis fører den vedkommende Forsøgsleder en Journal, men det er i Regelen i videnskabelige Sjemed og vedrører slet ikke den Protokol, som Vædringsforslaget gaar ud paa, og som skal være til Autoriteternes Underretning. I det hele havde jeg for mit Vedkommende helst set, at de bakteriologiske Forsøg slet ikke vare komne ind under Loven, og det har vistnok ogsaa oprindelig været Meningen. I alt Fald tror jeg, at den Bevægelse, der i sin Tid blev rejst mod Misbrug af Vivisektion, slet ikke har tænkt paa bakteriologiske Forsøg. Bacteriologien var slet ikke opdaaget, da f. Eks. den Bog, som den ærede Landstingsmand for 11te Kredts (Th. Nielsen) har i sin Skuffe, udkom; da kendte man slet ikke bakteriologiske Forsøg. Det er i det hele taget ikke nogen intensiv Smerte, man paafører et Dyr ved bakteriologiske Forsøg, ikke nogen Smerte af den Art, som disse nervbeværende Tegninger, der ligge her paa Bordet, tyde paa — noget saadan tror jeg slet ikke bruges her i Landet — men det er kun et Stik, der er Tale om, en kortvarig og højst ubetydelig Smerte. Skal den vedkommende føre alt det ind i en Protokol, vil det hæmme ham betydelig. Jeg tror, at Bacteriologien har en saa stor Fremtid for sig, at man nødvendig skal hæmme den, nødvendig genere den paa nogen som helst Maade. For mig er det klart, at Fremtidens Videnskab til Dels vil have disse bakteriologiske Forsøg at støtte sig til. De Forsøg, der allerede ere gjort, og de Forsøg, som jeg tror sikkert ville komme, ville til syvende og sidst kaste en Del af den gamle Medicin, Pulvere og Piller væk, og vi ville komme ind paa helt andre lægevidenskabelige Omraader end dem, vi hidtil have været paa. Derfor staar det klart for mig, at det vil genere vedkommende Forsøgsleder, hvis man fastholder denne velsignede Protokol overfor de bakteriologiske Forsøg. Jeg skal derfor tillade mig at foreslaa Udvalget følgende Forandring, som

meget let kan foretages, nemlig den, at man ombrytter de to sidste Stykker i Vædringsforslaget under Nr. 4 til § 1, thi saa vil Forpligtelsen for Forsøgslederen til at føre en saadan Protokol ikke finde Sted overfor de bakteriologiske Forsøg. Det er kun denne lille fuldt berettigede Henstilling, som jeg skal bede det ærede Udvalgte om at tage under Overvejelse ved 3dje Behandling.

Justitsministeren (M. Lemann):

Jeg kan begynde med at udtale, at jeg kan tiltræde samtlige de Vædringsforslag, som ere stillede. Jeg tror, at Udvalget har, ligesom jeg selv, været besjælet af den Tanke, at der paa den ene Side ikke bør være Adgang til at tilføje Dyrene større Lidelse end nødvendigt, men at man paa den anden Side maa finde sig i det, der er nødvendigt for Lægevidenskabens Udvikling og altsaa til Menneskenes Nytte, det maa der ikke lægges Hindringer i Vejen for. Opgaven ved at affatte en Lov som denne maa altsaa være at træffe den rette Mellemvej i saa Henseende, og da jeg har Grund til at tro, at de Bestemmelser, som indeholdes her i dette Forslag, i det mindste i det væsentlige ikke betragtes af de i saa Henseende saakynlige som læggende nogen Hindring i Vejen for den videnskabelige Forskning, har jeg heller ikke nogen Betænkelighed ved at gaa med dertil.

Jeg tror at maatte fastholde den Opsfattelse, som jeg har udtalt ved 1ste Behandling, og jeg tror egentlig ikke, at der, naar det kommer til Stykket, er saa overordentlig stor Forskel paa min Opsfattelse og paa den, som det ærede Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) har, idet det vist mere er den Omstændighed, at vi tage Ordene i en forskellig Betydning, som gør, at han tror, at der er en saa stor Forskel paa vor Opsfattelse. Naar jeg har ment og sagt og ogsaa fremdeles mener, at man ikke kan tale om, at Dyrene have nogen Ret, saa sigter jeg her ikke til Moralens Fordringer, saa sigter jeg herved til Ret i juridisk Forstand, saa mener jeg, at Dyrene ikke kunne være Retssubjekter, at Dyrene ikke kunne have Rettigheder i samme Forstand, hvori Menneskene have Rettigheder, og at Indbegrebet af Love og Retsskæbener kun ere til for Menneskenes Skyld. Derfor mener jeg, at det er af Hensyn til Menneskenes Følelser, at der maa, alt efter Tidernes Anskuelser, træffes saadanne Bestemmelser, som der her er Tale om. Jeg finder det derfor ganske naturligt, at disse Forskrifter, sigtende til at afværge en oprørende Behandling af Dyr, staa og altid have staaet i et vist Forhold